

Universitätsbibliothek Paderborn

**Illvstrissimi Viri Petri De Marca Archiepiscopi Parisiensis
Dissertationvm De Concordia Sacerdotii Et Imperii, Sev
De Libertatibvs Ecclesiæ Gallicanæ, Libri Octo**

Marca, Pierre de

Parisiis, 1669

XII. Abolita est prosÚs Episcopi Thessalonicensi auctoritas in Illyrico ævo
Leonis Isauri, quæ restricta est intra findes solius Macedoniæ primæ.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15617

rum exempla sequendo, ad illum mittere Pallium, quod erat insigne Vicariatus. **Pallium** vero, inquit, sicut per epistolam vestram, quam per Andream fratrem & coepiscopum nostrum suscepimus, postulatis, direximus; quo ita vos uti necesse est sic ut predecessores vestri usi concedentibus nostris predecessoribus approbantur. Subjectos porrò illi fuisse Episcopos Hellados, tametsi alienæ provinciæ, rectè ex sequenti epistola collegit vir clarissimus Ioannes Morinus. Nam ad Episcopos illos de ea re scribens Gregorius, ita loquitur: **Pallium Ioanni fratri nostro Corinthiorum Episcopo nos transmisso cognoscite, cui vos magnopere convenit obediens; preferunt dum hoc sibi & antiquæ consuetudinis ordo defendat, & bona ejus, quibus ipse testimonium perhibet, invitent.** Itaque Balsamo recensens Episcopos qui olim in partibus illis gerebant vices apostolicæ sedis, inter illos numerat Corinthiensem in scholio ad præfationem Concilij Trullani. Intervim heic adnotandum est Gregorium non antè Pallium misisse ad Ioannem quam ab ipso postulatum fuisset per literas.

XII. Abolita deinde prorsus est Episcopi Thessalonicensis auctoritas in provinciis Illyricanae postquam ex Leonis Isauri Decreto, in odium fidei vindicata, à Gregoriis II. & III. Summis Pontificibus, provinciæ Illyrici, Siciliae, & Calabriae avulsa sunt à patriarchatu Romano, & tributæ Constantiopolitano. Tunc enim intra fines solius Macedoniae primæ restricta est Metropolitanæ Thessalonicensis potestas; ut docent Diatyposis Leonis Philosophi & antiqua episcopatum orientalium Notitia in codice Iuris Graeco-Romani. Non immorabor diutius in explicanda hac causa, quam doctissime suo more tractavit illustrissimus Archiepiscopus in libro primo istius operis. Illud tantum dicam, observationes ejus de origine schismatis Græcorum, quod fluxisse docuit ex provinciarum illarum ammissione, de qua justè conquerebantur Romani Pontifices, dispu-
cuisse Lucæ Holstenio, Marcum vero ad ejus objecta respondisse in Responione qua edita est inter Prolegomena.

CAPVT XXX.

Synopsis.

I. Arelatensis Episcopi vicarius in Gallis eadem initia habuit qua Thessalonicensis in Illyrico, ut ostenditur ex utriusque comparatione.

II. Omessa disputatione de antiquitate urbis & Ecclesie Arelatensis, omissa quoque contentione que inter Arelatensem Viennensemque Ecclesias fuit proper ordinationes Episcoporum provinciæ Viennensis, de solo vicariatu heic agetur.

III. Initia dignitatis istius debentur studiis Patrocli Episcopi Arelatensis & beneficio Pape Zozimi. Statuit iste uti nemini intra Gallias ex clero licet Romanum aliovis proficiendi absque literis formatis Episcopi Arelatensis. Tum ei commisit iudicia causarum quæ in provincia Gallicanis emergenter, ita tamen ut de majoribus causis referret ad sedem apostolicam.

V. Huic Zozimi decreto debentur initia vicaria dignitatis Episcoporum Arelatensium. Explicatur illius locu[m] locu[m] de formatis, qui nunc editur emendatio.

V. Tribuit deinde Patroclu Zozimus ordinaciones Episcoporum provinciæ Viennensis & duarum Narbonensium, secundum morem antiquum. Inquiritur in antiquitatem istius consuetudinis, & ostenditur quam non fuisse. Fefellit itaque Zozimum Patroclu.

VI. Queritur qua ratione factum sit ut Episcopus Arelatensis factus sit Metropolitanus adversus cœlum Imperij dispositionem & canones Nicenæ. In Africa is Primas erat inter Episcopos qui ordinatione antiquior erat, nulla habita ratione civilium metropoliton. Excepto tamen Carthaginensi, qui primum ubique locum obirebat. Immo & Primates Mauritanie & Numidie aliquam prærogativam habebant.

VII. Cum amplificata esset urbis Arelatensis dignitas, constituta illuc esset sedes. Prefecti pratorum Galliarum, cumulata sum in eam omnia civilis administrationis decora, scilicetque est metropolis Galliarum. Ex honore civili urbis Arelatensis descendit honor ecclesiasticus. Probatur ex rescripto Honorij ad Agricolam, & ex canone secundo Concilij Taurinensis.

VIII. Explicatur canon ille, ut ostendatur Episcopum Arelatensem fuisse tum Metropolitanum in provincia Viennensi. Pares Concilij Taurinensis provinciam diviserunt, ut concordiam retinerent.

X. Sed pars provincie contentus non fuit Episcopus Arelatensis; totam sibi subjecere meditatus est, tum etiam duas Narbonenses. Faciendum id sibi patavit auctoritate Zozimi, qui ordinationes Episcoporum illarum provinciarum tribuere se ait Patroclu juxta majorum canones & statuta & secundum amissum consuetudinem. Magnum quid Patroclu tribuit Imp. Valentianus.

I. **R**OMANI Pontifices usu ipso edocili quantum conferre ad auctoritatem suam firmandam & disciplinam conservandam in dissitis longè provinciis vicis apostolicæ delegatio, in Gallicana Dicecei Episcopis Arelatensis quædam mandata dederunt. Itaque ex Zozimi primum beneficio anno CDXVII. vicariam potestatem in quibusdam capitibus acceperunt, qua deinde a sequentibus Pontificibus usque ad Gregorium primum amplificata sunt ducentorum annorum intervallo, quibus elapsis, extincta est illa potestas. De his acturi pro ratione instituti nostri memoriam rerum antè dictarum repetendam esse censuimus, quod videamus Arelatensem antistitem sedis apostolicæ per Gallias Vicarium factum esse ad exemplum protestatis que Thessalonicensi Episcopo tributa erat per Illyricum. Nam & ei tribuit ornatim Metropolitanorum quarundam provinciarum, arbitrium præterea judicandorum causarum quæ definiri possent in Conciliis.